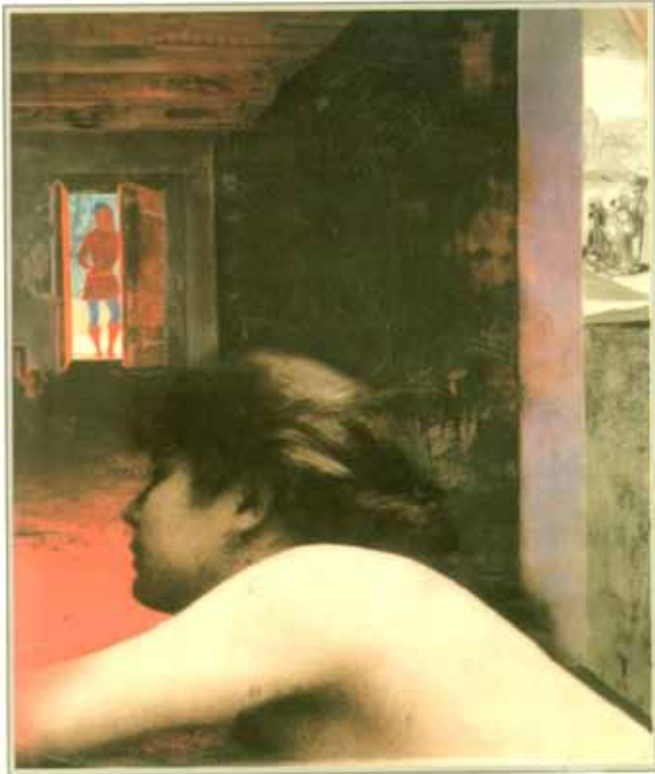

Iain Pears
SCIPIO'NUN
DÜŞÜ

roman

♥
CAN

İngilizce aslından çeviren
DİLEK ŞENDİL

Iain Pears
SCIPIO'NUN DÜŞÜ

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

Yayına Hazırlayan
Seçkin Selvi

Dizgi
Serap Bertay

Düzeltili
Fulya Tükel

Montaj
Mine Sarkaya

Kapak Düzeni
Semih Özcan

İç Baskı
Özal Basımevi

Kapak Baskı
Çetin Ofset

1. basım : 2004

ISBN 975-07-0449-5

© Iain Pears 2002 / Onk Ajans Ltd. Şti. / Can Yayınları Ltd. Şti. (2002)

Iain Pears
SCIPIO'NUN DÜŞÜ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
DİLEK ŞENDİL

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
The Dream of Scipio

Iain Pears, 1955 doğumlu. Oxford'da Wadham College'da sanat tarihi okuduktan sonra gazetecilik yaptı, BBC, Chanel 4 (İngiltere) ve ZDF (Almanya) gibi televizyon kanallarının çeşitli programlarının danışmanlığını üstlendi. Başta Yale Üniversitesi olmak üzere çeşitli üniversitelerde sanat tarihi dersleri verdi. Yazarlık yeteneğini uzmanlık alanıyla birleştirmeye karar verdiğinde, ortaya sanat tarihinin gerçeklerine dayalı bir dizi gerilim ve serüven romanı çıktı. Dilimize *Kesişme Noktası* adıyla çevrilen *An Instance of the Fingerprint* adlı yapıtıyla büyük üne erişti. *Scipio'nun Rüyası* (*The Dream of Scipio*), Pears'in, *Kesişme Noktası*'ndan sonra kaleme aldığı en önemli roman.

Dilek Şendil, 1979'da Kadıköy Maarif Koleji'ni bitirdikten sonra üç yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. Bugüne değin çeşitli yayınevleri için yirmiden fazla kitap çevirdi. Dilimize kazandırdığı yapıtlar arasında Maria Todorova'nın *Balkanlar'ı Tahayyül Etmek*, Richard Ford'un *Bağımsızlık Günü*, William Trevor'ın *Felicia'nın Yolculuğu*, Zvi Elpeleg'in *Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketinin Kurucusu Hacı Emin El-Hüseyni*, Doris Lessing'in *Mara ile Dann*, Timothy Findley'nin *Ölümsüzlük ve Pilgrim*, Sue Miller'in *Aşağıdaki Dünya* adlı kitapları sayılabilir.

BABAMA

BİRİNCİ BÖLÜM

Julien Barneuve, 18 Ağustos 1943 günü öğleden sonra üçü yirmi sekiz gece öldü. Tam yirmi üç dakika sürmüştü ölmesi: Yangının başlamasıyla, sızlayan ciğerlerine son bir kez hava doldurması arasında geçen süreydi bu. Hayatının o gün sona ereceğini bilmiyordu ama bir şeyler sezmiyor da değildi.

Korkunç bir yangındı, ansızın başlamış, hızla yayılmıştı. Başladığı andan itibaren asla kontrol altına alınmayacağını, ancak çevredeki her şeyi yakıp tükettikten sonra söneceğinin farkındaydı Julien. Ne mücadele etti ne de kaçmaya kalkıştı; işe yaramazdı zaten.

Alevler yalayıp yuttu evi – annesinin evini, kendini her zaman huzurlu hissettiği, en verimli olduğu çalışma ortamını. Çevredekileri suçlayamazdı; herhangi bir kurtarma çabasına girişmek çılgınlık olurdu. Üstelik yardım filan istemiyordu, tek başına kalma isteğine saygı gösterilmesinden hoşnuttu. Yangının başlamasıyla dumandan boğulup bilincini yitirmesi arasında tam sekiz dakika geçti. Alevlerin ona ulaşip giysilerini tutuşturması; derisinin kabarmaya başlamasıysa üç dakika sonraydı. Yirmi üç dakika içinde kalbi pes edecek ve soluk alışığı kesilecekti. Yangının kendiliğinden sönüp bitmesine, kömür olmuş son kirişin yerde uzanmış bedeninin üstüne düşmesine daha bir saat vardı. Oysa yattığı yerde darmadağınık düşüncelere kapılan Barneuve için zaman geçmek bilmiyordu.

Olivier de Noyen, şiirleriyle ölümsüzleştireceği kadına, papanın Avignon'da yeni inşa edilen sarayının birkaç yüz metre ötesindeki St. Agricole Kilisesi'nde ilk baktığı anda yazgısını da hazırlamış oluyordu bir bakıma. Yirmi altı yaşındaydı, Avrupa tarihinin en karanlık dönemi denebilececek bir çağda yaşayıp ölmekti Olivier'nin yazgısı, pek çoklarının lanetlediği, diğerlerinin de günahlarından ötürü Tanrı'nın gazabına uğrayacakları korkusuyla akıllarını yitirdikleri bir çağda. Olivier de bunlardan biriydi, dediklerine göre.

Isabelle de Fréjus daha on altısında, yedi aylık evli genç bir kadındı, henüz hamile kalmamıştı, bu da yaşlı kadınların ileri geri konuşmalarına yol açıyor, kocasını zıvanadan çıkarıyordu. Kendisi bu durumdan şikâyetçi değildi; pek çok kadını öldüren ya da ömür boyu illet sahibi yapan o büyük kumarı oynamak için acelesi yoktu. Onun doğumunun annesinde bıraktığı korkunç hasarı görmüştü, peş peşe ardından gelenlerin doğurduğu sonuçları da; korkuyordu. Kocasına karşı görevini yerine getirir, ancak her gece (bildiği bütün önlemleri aldıktan sonra) onun çırpınışlarının bir süre daha sonuçsuz kalması için Tanrı'ya yakarırdı. Günaşırı kiliseye gider; boyun eğmeyen, kural tanımayan dilekleri bağışlansın diye, aynı zamanda da Meryem Ana'nın inayetiyle sabrının biraz daha sürmesi için Kutsal Bakire'nin huzurunda dua ederdi.

Bu ilahi dengeyi sağlarken harcadığı çaba öyle dikkat gerektiriyordu ki, kiliseden çıkarken yoğun düşün-

celere dalmıştı, kaşları çatık, burnunun üstü kırışıklı. Dua etmek üzere dizlerinin üstüne çöktüğünde hafifçe geriye ittiği şapkasının tülü biraz kaymıştı. Hizmetçisi Marie görevi gereği kendisini bu konuda uyarırdı uyarmasına da, hanımını iyi tanıyordu, kafasındaki düşünceleri biliyordu. Doğrusunu isterseniz, kocasının kaygılarının giderek artmasına yol açan o ufak tefek hileleri Isabelle'e öğreten Marie'den başkası değildi.

Küçük bir kırışık ve geriye kaymış yaşmak belki bir ressama esin kaynağı olmaya yeterdi, fakat bir erkeğin ruhunda büyük bir etki bırakmaya değil, öyleyse başka bir açıklaması olmalıydı. Çünkü yakınındaki Olivier yüreğinden hançerlendiğini, damarlarında akan bütün kanın çekildiğini hissetmişti. Afallamış, soluk soluğa kalmıştı, neyse ki farkına varan olmadı. Öyle yoğun bir duygu seliydi ki kapıldığı, basamaklara çöktü, gördüğü yüz uzaklaşıp görüş alanından çıktıktan sonra bile arkasından bakmayı sürdürerek olduğu yerde kalakaldı. Yeniden ayağa kalktığına bacakları tirtir titriyor, sabahın o erken saatlerinde henüz sıcak bastırmamış olsa da alnı boncuk boncuk terliyordu, yaşamının sonsuza dek değiştiğinin farkındaydı elbet. Günlerce iş göremedi.

Böylece bir şairle genç bir kız arasında acıklı ve acımasız sona mahkûm talihsiz bir aşk hikâyesi başlamış oldu.

Gençlik fişkırان güzelliğine mi vurulmuştu? Julien Barneuve öyle düşünüyordu, alınlarına yazılmış bu karşılaşmanın, yıllar boyu inceden inceye işlenen ve sonunda, yaklaşık bir buçuk yüzyıl sonra 1480'de değeri anlaşıldığı kadarıyla kaleme alınan o aşk macerasını ilk okuduğunda ona öyle gelmişti en azından. Öykünün kaynağı hep kuşkuluydu, Petrarca'nın¹ Laura'sıyla karşılaşma-

¹ Francesca Petrarca (1304-74): İtalyan şair ve edebiyatçı. (Çev.)

Iain Pears

SCIPIO'NUN DÜŞÜ

Provence... Nice'den Avignon'a Fransız Riviera'sının büyük bölümünü oluşturan kıyı şeridine tepeden bakan, minyatür Ortaçağ kentlerinin peş peşe sıralandığı bölge. Günümüzde Avignon, her yıl düzenlenen tiyatro festivaliyle ünlü. Riviera ise yerleşik ve yürüyen doğal güzellikleriyle nam salıyor. Çoğu bugünkü *Monaco Prensi*'nin ataları tarafından kurulmuş olan Ortaçağ kentleri ise, mor lavanta tarlalarıyla birbirinden ayrılan tepeler üzerinde kurulu. Kollarınızı iki yana açtığınızda iki yandaki evlere degebildiğiniz, çoğu merdivenli daracık sokakları, taş oyma kalecikleri, kuleleri ve surlarıyla sizi büyüleyip götüren bir zamanların derebeylik merkezleri. O tepelerde şimdi *Matisse*'in mimari planından rahip kostümlerine kadar her şeyini tasarladığı minik bir kilise, *Renoir*'ın meyve ağaçlarıyla dolu koca bahçe içindeki müzeye dönüştürülmüş evi, *Picasso*'nun, *Abidin Dino*'nun yıllarını geçirdiği kasabalar var. Tadına doyumaz bir güzellik. Ancak *Scipio'nun Düşü*, bu dingin güzelliğe gelene kadar o topraklarda yaşananları üç ayrı çağın öyküsüyle anlatıyor bize. 7'nci yüzyıl, 14'üncü yüzyıl ve 20'nci yüzyılın İkinci Dünya Savaşı'yla heder edilen yılları. İster kilise egemenliğinin hüküm sürdüğü dönemler olsun, ister kara veba salgınları, ister Nazi vebası, küçük insanların küçük hesapları ve iktidar hırsları hep aynı. *Iain Pears*'in, Provence bölgesini kasıp kavurmuş üç çağa yayılan anlatısını beğeneceğiniz umuduyla.

ISBN 975-07-0449-5

Kapak resmi: OLIVETO MAGGIORE

9 789750 704499
<http://www.canyayinlari.com>